

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜ. ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ**

Δ/νση Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτ. Περιβ/ντος
Τμήμα Επιφανειακών & Υπόγειων Υδάτων

Ταχ.Δ/νση: Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κωδ.: 115 23, Αθήνα
Πληρ.: Ι. Λάππας
Τηλ.: 213 1515416
E-mail: i.lappas@prv.ypeka.gr

Προς: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Αυτοτελές Τμ. Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Θέμα: Επικίνδυνα επίπεδα ρύπανσης του υδροφόρου ορίζοντα από την υπερβολική χρήση λιπασμάτων

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 653/16.10.2020 Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας «ΜΕΡΑ 25» (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/100278/1229/16.10.2020) και στο πλαίσιο των, κατά νόμο, αρμοδιοτήτων της Δ/νσης Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο πλαίσιο της 1^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, η οποία καταρτίστηκε και εγκρίθηκε από την Εθνική Επιτροπή Υδάτων, έχει αποτυπωθεί η υφιστάμενη κατάσταση των επιφανειακών και υπόγειων υδατικών συστημάτων (ΕΥΣ & ΥΥΣ) με σκοπό την προστασία και διατήρηση της καλής κατάστασης, για την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και των θυγατρικών της, κατ' εφαρμογή του Ν.3199/2003 και του ΠΔ 51/2007. Επιπλέον, αποτελεί βασικό εργαλείο προγραμματισμού αναφορικά με τους υδατικούς πόρους και τα οικοσυστήματα και έχουν θεσμοθετηθεί μέτρα (βασικά και συμπληρωματικά) που σχετίζονται με την προστασία τους από τη ρύπανση και την εν γένει ποσοτική και χημική (ποιοτική) υποβάθμιση των ΕΥΣ και ΥΥΣ.

Στο τεύχος του Αναλυτικού Κειμένου Τεκμηρίωσης των Βασικών και Συμπληρωματικών Μέτρων της 1^{ης} Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, που έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο του ΥΠΕΝ (wfdver.ypeka.gr), περιλαμβάνονται μέτρα που αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην εντατικοποίηση των ελέγχων ρύπανσης των υδάτων από σημειακές και διάχυτες πηγές απορρίψεων για την αντιμετώπιση του φαινομένου της νιτρορύπανσης. Τα μέτρα αυτά εξειδικεύονται συνοπτικά και επιγραμματικά ως εξής:

- μέτρα για τις σημειακές (εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων – ΕΕΛ, εκβολή δικτύων αποχέτευσης σε φυσικό αποδέκτη, βιομηχανικές – κτηνοτροφικές μονάδες, υδατοκαλλιέργειες- ιχθυοκαλλιέργειες) και τις διάχυτες (γεωργικές δραστηριότητες, αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ, κτηνοτροφία) πηγές απόρριψης που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση σε υδάτινο αποδέκτη, καθώς και μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων,
- μέτρα για την προοδευτική μείωση και εξάλειψη της ρύπανσης επιφανειακών υδάτων από τις ουσίες που προσδιορίζονται στον κατάλογο προτεραιότητας.

Συγκεκριμένα προβλέπεται (α) ενίσχυση περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και ελέγχων, (β) βιολογική καλλιέργεια με απώτερο σκοπό την απομείωση ρύπανσης από θρεπτικά και φυτοφάρμακα που προέρχονται από τη γεωργία, (γ) υλοποίηση επενδύσεων σε γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις στοχεύοντας στη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων (δ) επαγγελματική κατάρτιση των

γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων (ΥΣ), (ε) συμβουλευτικές υπηρεσίες διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, (στ) σχεδιασμός κεντρικών μονάδων επεξεργασίας γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και μεταποιητικών μονάδων και (ζ) μείωση της διάχυτης ρύπανσης από γεωργία στις ευπρόσβλητες ζώνες της οδηγίας 91/676/ΕΟΚ. Ειδικότερα, το τελευταίο μέτρο περιλαμβάνει έργα και δράσεις που εντάσσονται στη δράση 10.1.04 του Μέτρου 10 του ΠΑΑ 2014 – 2020 «Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα». Στα κριτήρια επιλογής σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1013/95296/13.09.2017 (ΦΕΚ 3256/Β/18.09.2017) ΥΑ περιλαμβάνονται (α) αγροτεμάχια, σε περιοχές των οποίων τα ΥΥΣ χαρακτηρίζονται από κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση και (β) αγροτεμάχια σε προστατευόμενες περιοχές (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων).

Επιπλέον, αναφορικά με τον έλεγχο και τον περιορισμό της διάχυτης γεωργικής ρύπανσης έχει καταρτιστεί από το 2015 (ΦΕΚ 1709/Β/17.08.2015) ο «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης» με σκοπό την παροχή καθοδήγησης σε όλους τους απασχολούμενους με γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες για την εφαρμογή ορθών γεωργικών πρακτικών και στόχο την αποτροπή της ρύπανσης των υπογείων και επιφανειακών νερών από τα νιτρικά ιόντα. Επίσης, έχουν καταρτιστεί σε συνεργασία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων τα Προγράμματα Δράσης (ΦΕΚ 1496/Β/03.05.2019) για όλες τις Ευπρόσβλητες Ζώνες σε γεωργική νιτρορύπανση (30 ζώνες) ώστε να επιτυγχάνεται η πρόληψη ή η μείωση της ρύπανσης των νερών που προκαλείται άμεσα ή έμμεσα από νιτρικά ιόντα γεωργικής προέλευσης. Επιπρόσθετα, έχει καταρτιστεί το Εθνικό Σχέδιο Δράσης του άρθρου 18 του Ν.4036/2012 με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009 σχετικά με τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων (ΦΕΚ 4032/Β/21.09.2020).

Πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης (ΕΔΠ) γίνεται συστηματική παρακολούθηση των παραμέτρων και ουσιών βάσει της σχετικής ΚΥΑ (140384/2011) αποβλέποντας στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης εικόνας της κατάστασης των υδάτων σε κάθε λεκάνη απορροής ποταμού (ΛΑΠ). Με τη λειτουργία του ΕΔΠ διασφαλίζεται η διαχρονική και συστηματική παρακολούθηση των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των εσωτερικών, επιφανειακών, μεταβατικών, παράκτιων και υπόγειων υδάτων της χώρας με απώτερο σκοπό την αξιολόγηση/ταξινόμηση της ποιοτικής (οικολογικής και χημικής) και ποσοτικής κατάστασης των υδάτων, την εκτίμηση των μακροχρόνιων αλλαγών που προκύπτουν από ανθρωπογενείς παράγοντες και την προστασία – αποκατάσταση των Υδατικών Συστημάτων (ΥΣ).

Σημειώνεται ότι οι Δ/νσεις Υδάτων των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, βάσει του Ν.3199/2003, είναι αρμόδιες, μεταξύ άλλων, για την επίβλεψη της εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων και την ευθύνη του συντονισμού των αρμόδιων φορέων υλοποίησής τους για την εν γένει διατήρηση, προστασία και ορθολογική διαχείριση των ΕΥΣ και ΥΥΣ αρμοδιότητάς τους. Τέλος, οι υπηρεσίες των Περιφερειών, που σχετίζονται με την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, έχουν την αρμοδιότητα για την παρακολούθηση και έλεγχο της σωστής χρήσης λιπασμάτων, γεωργικών φαρμάκων, κάθε δυνητικά ρυπογόνου δραστηριότητας σε τοπικό επίπεδο και τη βέλτιστη εφαρμογή του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής και των Προγραμμάτων Δράσης.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση επί των ανωτέρω.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Μ. ΓΚΙΝΗ